

10 ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ЗАКРИЛА НА УЯЗВИМИ ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА ПО ВРЕМЕ НА ГЛОБАЛНА ПАНДЕМИЯ

Резюме на основните принципи при работа с уязвими деца и семейства по време на пандемия, представени на уебинар на 15 април 2020 от Делия Поп, Директор на Глобалните програми на Надежда и домове за деца. Представянето бе организирано от CAFO - Christian Alliance for Orphans и OVC Research.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА COVID-19 ВЪРХУ ДЕЦА, СЕМЕЙСТВА И ОБЩНОСТИ

COVID-19 е глобална пандемия, която застрашава правата на децата в страни по целия свят и излага на значителни потенциални рискове тяхното здраве, образование, достъп до основни нужди и услуги като храна, закрила и социално взаимодействие с членовете на семействата им, учители, връстници и общност. Ние знаем, че децата и семействата, и особено най-уязвимите и лишени от добри условия за живот, включително децата без родителска грижа и особено настанените в институции, в момента са засегнати и ще бъдат засегнати в продължение на следващите месеци и години.

ЗДРАВЕ: Опитът от предишни избухвания на зарази показва ясно значителните рискове за деца и техните семейства, поради натиска върху здравните системи, който води до намален достъп до рутинни здравни услуги (т.е. нарушения в рутинни имунизации и акушерски грижи, съпътстващи заболявания и очаквано покачване на други общи причини за детски заболявания като пневмония). Въпреки, че епидемиологията на вируса предполага, че възрастни хора и хора с хронични медицински симптоми, са в по-голям риск от развиване на тежки симптоми, децата могат и да бъдат заразени и да пренасят болестта. Практики на недобра хигиена, комбинирани с недостиг на хигиенни материали и лични хигиенни навици като кихане или кашляне в длан, могат да засилят разпространението на вируса. Недостиг и ограничения на храна поради икономически затруднения, наличие и достъп до основни стоки могат да доведат до дълготрайно увеличаване на случаи на недохранване и загуба на прехрана.

ОБРАЗОВАНИЕ: Към момента приблизително 862 милиона деца са извън училище поради COVID-19. Положението е видимо за всички и може да продължи до 12 месеца. Дълготрайният ефект от непосещаването на училище сега ще излезе извън преките образователни цели и ще засегне най-уязвимите деца по най-сериозен начин.

ЗАКРИЛА НА ДЕЦАТА: Други ефекти от пандемията включват повишен риск от малтретиране на деца, negliжиране, насилие, експлоатация, психологически стрес и отрицателно въздействие върху развитието, поради загуба или раздяла с близки, които се грижат за тях, загуба на връзка с защитни механизми или услуги, органичен достъп до подкрепа в общността, затруднения с препитание, разкъсване на семейни връзки, страх и несигурност поради пандемията и нарастване на домашното насилие. Уязвимостта може да стане видима и по-голяма за някои деца - поради дискриминация заради тяхната етническа група, деца с увреждания, деца мигранти, деца живеещи в институции, деца нарушили закона и други. Психологическите последици и тези за душевното здраве от карантината, изолацията, стигмата и раздялата с близки хора, загубата на рутина, свързаност и образование може да имат разрушителен психологически ефект, ако тези деца не бъдат подкрепени. Допълнително, ако родители или полагащите грижи се разболеят, за тях става още по-трудно да се грижат на практика за децата си. Усложняващо обстоятелство е и фактът, че възрастни хора, които самите са изложени на допълнителен риск от заразяване, може да се грижат за деца. Някои хора, които са загубили значителна част от приходите си и нямат подкрепа от семейство или социална мрежа за сигурност, и които се грижат за деца, може да се почувстват принудени да прибегнат до отрицателни стратегии за справяне, което ще постави децата в допълнителен риск от детски труд, принудителни бракове и ранна бременност.

10 ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ПОДКРЕПА НА УЯЗВИМИ ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА

#0 ИНФОРМАЦИЯ

Постарайте се да имате достъп до надеждна, точна и актуална информация – глобална информация за пандемията, информация и последни съвети от Световната здравна организация, национална информация за пандемията и, разбира се, техническа информация за закрила и грижи за децата. Ползвайте лесни форми за обработка, споделяне и актуализиране на информацията, така че вашият екип да е в течение на ситуацията и да може да задава въпроси и да търси пояснения. Уверете се, че информацията от надеждни източници, включително от правителството, достига до всички ваши бенефициенти в подходящ формат, достъпен за всички, включително във формати, подходящи за деца. В допълнение към мониторинга на конкретните насоки, издавани от националните министерства (здравеопазване, сигурност), следете и местните ограничения на движение, затваряне на обекти, бизнеси /ограничения за служителите/, затваряне на училища и други учебни заведения. Наблюдавайте мерките, издадени специално за системата за закрила и грижи за децата, и следете състоянието на здравната инфраструктура, цени на основни храни, цени на комунални услуги, мерки за облекчаване на икономиката, прилагани от правителството, включително мониторинг на системите за социално подпомагане.

#1 ОСНОВА НА ЦЕННОСТИ

Приемете основни принципи за планиране на вашите действия, например да са фокусирани върху децата, семействата и общността, в допълнение към основните принципи, залегнали в Указанията на Обединените нации за алтернативни грижи (UNGAC): принципите за необходимост и пригодност. Споделеното разбиране за приетите ценности във всички планирани от вас интервенции по време на кризата, ще осигури яснота при вземане на решения и действия и ще подкрепи ефективно сътрудничество и партньорства. Уверете се, че работата ви е ръководена от вашите ценности.

- Поставете на първо място и съсредоточете усилията си върху най-критичната част от работата, която е от съществено значение за поддържането на вашите ангажименти към децата и семействата в програмите на организацията.
- Предпазвайте винаги децата и възрастните в риск чрез подходящи мерки.
- Поддържайте ангажимента си за постигане на вашите цели и стратегия.
- Поддържайте партньорствата и сътрудничествата си.
- Разбирайте ролята, която можете да играете в системата за закрила и грижа за деца при настоящите обстоятелства.

#2 ОСЪЗНАВАЙТЕ РИСКА, НО И СИЛНИТЕ СТРАНИ

Дайте си сметка, че съществуващия риск ще нараства и нови рискове ще се появят. Винаги си задавайте въпроса: какви могат да бъдат нежеланите последици от нашите действия?

Социалното дистанциране може да доведе до социална изолация, която има отрицателни последици с по-голямо въздействие върху семейства в риск. Ограничителните мерки имат негативни последици върху: условията на живот, семейните и социалните отношения, образованието, здравето, поведението и доходите на домакинствата. Семействата, както възрастните, така и децата, страдат при преустановяване на услугите. Когато училищата са затворени, децата прекарват повече време у дома, понякога в много тесни помещения, без да имат достъп до онлайн образование или друга стимулация.

Родителите и лицата, които се грижат за тях, са изложени на повишен стрес от това, че трябва да се справят с грижите за децата и генерирането на доходи при екстремни обстоятелства. Ще се повишат рискът от малтретиране и пренебрегване на деца, рискът от ескалиране на антисоциално поведение и рискът от насилие в семейството. Децата в институциите ще се изправят пред повишени рискове. Жените, момичетата, децата и възрастните с увреждания са високорискови категории и стратегиите за смекчаване на положението трябва да вземат предвид тези групи.

Управлявайте рисковете, но планирайте действията си основана върху силните страни. Надграждайте върху вече съществуващи отношения на доверие; адаптирайте успешни подходи за ангажиране на общността; дайте възможност на децата, родителите, полагащите грижи, доброволците и лидерите в общността да намерят решения за предизвикателствата, пред които те самите са изправени. Съсредоточете се върху силните страни при търсенето на решения, стремете се да усилвате и използвате съществуващи защитни фактори.

#3 СЪЗДАВАЙТЕ МЕСТНИ РЕШЕНИЯ

Всяка общност е уникална и подходящите стратегии за комуникация и смекчаване на последиците ще варират в зависимост от нивото на предаване на болестта в общността, характеристиките на общността и местния капацитет за прилагането на стратегиите. На практика във всички общности на планетата ще има огнища и значителна част от хората ще се разболеят през следващите 12 до 18 месеца. Доставките на тестове за COVID-19, ваксини и антивирусни лекарства ще бъдат в най-добрия случай недостатъчни и ще липсват в някои страни. Системите на здравеопазване ще се претоварят и ще има увеличение на вторичните заболявания и смъртни случаи, предотвратими в нормални условия. В световен мащаб се очакват социални и икономически сътресения, като те ще бъдат изострени в страни с по-слаба инфраструктура, икономика и институции. Ситуацията на ниво отделна държава вероятно ще се развива твърде бързо и ще има малко време за подготовка.

#4 СЪТРУДНИЧЕСТВО, КООРДИНИРАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА СИСТЕМИТЕ

Безпрецедентният мащаб на пандемията и първите видими въздействия от нея ясно показват, че това е моментът за системно мислене, сътрудничество и координирани действия. Успешните интервенции включват координация между участниците в мрежата - закрила на детето и социални услуги, местни училища и детски градини, здравни услуги, агенции по заетостта, доставчици на социални грижи, отделите по жилищно настаняване и НПО. В идеалния случай семейства в нужда от допълнителна подкрепа ще бъдат идентифицирани от всеки участник в професионалната мрежа при най-ранния признак на криза. Членовете на мрежата могат да бъдат мобилизирани и да си сътрудничат, за да подпомагат семействата в търсенето на помощта, която им е необходима от съответните агенции. Семействата могат да бъдат подпомогнати с осигуряване на основни консумативи, напр. дърва за огрев; лекарства; оборудване, тоалетни принадлежности, храни, дрехи и спално бельо за малки деца; материали за основен ремонт на домакинствата и достъп до съответната държавна социална защита.

#5 ГРАДЕТЕ УСТОЙЧИВИ РЕШЕНИЯ, БЪДЕТЕ ИНОВАТИВНИ

От минал опит знаем, че в кризисни ситуации се наблюдава увеличение на настаняванията в резидентни грижи и се създават нови институции, въпреки доказателствата за негативното им въздействие върху децата, семействата и общностите. Трябва да предотвратим развитието на нови институции и да подкрепим правителствата да продължават да прилагат стратегии за реформа на грижите.

Когато са предприети необходимите оценка, планиране и подготовка за вземане на подходящо решение за настаняване на деца и то е било (или може да бъде одобрено от съответните органи), внимателно планираният и подкрепян преход за извеждане от институциите следва да продължи в най-добрия интерес на детето. Трябва да гарантираме, че няма да има нови настанявания в институциите чрез междусекторна координация, включително правителствени агенции, неправителствени организации и гражданско общество в областта на здравеопазване, закрила на детето, образование, трудова заетост и финанси. Ръководители на институции и професионалисти трябва да бъдат включени в този процес.

Възможността да се работи с различни заинтересовани страни може да доведе до творчески решения и иновации. Използвайте мобилизацията на общността и ресурсите, бъдете иновативни чрез технологии, адаптирайте практиката за гарантиране спазването на мерките за превенция и най-важното - поставете децата, родителите и лицата, които се грижат за тях на първо място.

#6 БЪДЕТЕ ГЪВКАВИ И АДАПТИВНИ

Като използваме дете-центриран, семейно-фокусиран и основан на общността подход, ние трябва да можем да реагираме и да посрещнем спешните нужди, да останем гъвкави в нашия отговор, планиране и преглед на ситуацията, за да предприемем информирани действия. Трябва да продължим да се адаптираме и да се съсредоточим върху изграждането и укрепването на доверието, което сме създали в децата и хората, които се грижат за тях, в общностите и други ключови заинтересовани страни.

Докато посрещаме краткосрочните нужди, трябва да се адаптираме, за да гарантираме резултати в средно срочен план и винаги да планираме за фазата на възстановяване. Планирайте за по един месец в рамките на тримесечие и преглеждайте плановете си на месечна и след това на тримесечна база. Следете напредъка си и непрекъснато променящия се контекст. Не забравяйте своите стратегия, мисия, визия и общи цели и се уверете, че не изпускате нищо съществено.

#7 ОСИГУРЯВАЙТЕ ЦЯЛОСТНА ПОДКРЕПА

Във всички интервенции поставяйте децата на първо място и гледате на тях не изолирано, а във връзка с основните хора, които се грижат за тях, близки и членове на разширеното семейството и по-широката общност.

Насочете интервенциите така, че да достигнат и да повлияят на всички свързани с благосъстоянието области: подобряване на условията на живот, укрепване на семейните и социалните отношения, осигуряване на физическо и психическо здраве, достъп до образование и устойчива икономика на домакинствата.

Отнасяйте се към членовете на семейството като към активни участници в целия процес на подкрепа, а не като към пасивни получатели. Дългосрочна устойчивост за семействата се постига чрез осигуряване на подкрепа от общността и достъп до държавната система за социална закрила.

#8 ОТБЕЛЯВАЙТЕ УСПЕХИТЕ

Документирайте, споделяйте и вдъхновявайте с истории за успех.

Всички заедно имаме нужда да изградим една история на надеждата и издръжливостта, като в същото време сме уверени, че наученото от нас и успехите, колкото и малки да са те, могат да помогнат на други хора да преодолеят подобни предизвикателства. Учете се от грешките, за да сте сигурни, че няма да бъдат повторени.

Използвайте истории за успех, за да вдъхновявате и мотивирате екипа си, за да вдъхновявате общностите, в които работите, за да укрепвате семействата. Помнете, че хората се отзовават, когато знаят, че са нужни, че могат да направят промяна и знаят как да я направят.

#9 ЛИДЕРСТВО

Настоящата ситуация предоставя възможност за лидерство: включващо, обмислено, вдъхващо сигурност и вдъхновяващо лидерство. Сега е моментът да мобилизираме всички наши ресурси: собствените ресурси на вашата група/организация, ресурсите на общността и на правителствената система, в допълнение към привличането на местни и международни донори, които са склонни да подадат ръка за помощ.

#10 ИЗМЕРВАЙТЕ ТОВА, КОЕТО ИМА ЗНАЧЕНИЕ

Адаптирайте системите си за наблюдение и оценка и не пропускайте да се учите от опита си. Това ви дава възможност да осигурите обратна връзка от деца, родители, хора полагащи грижи и други членове на общността, директно към вашата система за измерване. Събирайте, обобщавайте и използвайте данните за преглед на програмите, за да ги поддържате тези програми гъвкави и адаптивни, осигуряващи резултати за децата и семействата.

Д-р. Делия Поп

Записано и преведено от екипа на Фондация Лале.